

RESUM

Realització d'accions formatives, teòriques i pràctiques amb bicicleta, encaminades a fomentar l'ús entre els nens i nenes com a mitjà de transport per accedir als centres escolars i correcta utilització en desplaçaments quotidians

DESCRIPCIÓ DE LA PRÀCTICA

Context i motivacions per impulsar el projecte i situació prèvia a la iniciativa

El municipi té una extensió de 15,06km² i es troba a una altitud de 140 metres sobre el nivell del mar. Geològicament resta situat entre la serralada litoral i prelitoral, a la denominada depressió del Vallès-Penedès, configurant un territori bàsicament pla a la seva part central amb petites serres com ara Can Riera i Can Falguera als extrems del territori la qual cosa el fa ideal per a la circulació en bicicleta i és per això, que l'any 2008, des de l'Àrea d'educació per la Mobilitat Segura de l'ajuntament, s'impulsaren mesures i bones pràctiques dirigides a difondre i consolidar hàbits més sostenibles i segurs com ara l'ús de la bicicleta en desplaçaments per l'interior del municipi Palauenc.

Des de fa 25 anys, la Policia Local de Palau-solità i Plegamans intervé de manera directa a les escoles de la nostra localitat oferint una programació que abasta tots els nivells, des de P3 fins a 6è, ESO i PQPI contribuint d'aquesta manera a la formació integral dels alumnes en matèria d'educació viària durant la seva etapa escolar, mostrant la Policia Local de la nostra localitat com a referent educatiu en aquesta disciplina .

EL curs escolar 2014-2015 ha tingut una afectació directa sobre 1649 nois i noies escolaritzats a les escoles d'infantil i primària de Palau-solità i Plegamans, 357 dels quals cursen 5è i 6è essent els actors directes de l'esmentada pràctica.

Objectius de la pràctica

General

Al carrer:

Que els participants assumeixin el ROL de CONDUCTORS i es trobin en situació real davant la circulació.

A l'àula:

Coneixement de l'ordre de prevalença i significat dels senyals de trànsit que els afecten. Preparació de la bicicleta per a la realització d'una sortida segura. Conscienciar de la importància dels elements de seguretat *CASC/ARMILLES REFLECTANTS*.

Específic

- Implicar la comunitat educativa, escola, família, alumnes, en la cultura de la mobilitat sostenible mitjançant l'ús de la bicicleta.

Població objectiu i abast territorial (districte, barri, etc.)

Recorregut: Tot el municipi (Itinerari únic)

Temps estimat: 1 hora aprox.

- Crer Folch i Torres.....**Inicia Folch i Torres**
- Avda.Diagonal.....**Inicia Marinada**
- Rbla. Del Sol sentit Av. Catalunya.....**Inicia Escola Palau**
- Entrada via verda parc zona de l'Alzina amb sortida a,
- Rbla. Del Molí **PUNT DE CONTROL**
- Pl Alzina
- Ntra. Sra. Verge de Montserrat
- Pça Sant Genís
- c/Anselm Clavé
- Pça. De la Vila**PUNT DE CONTROL**
- Crer Barcelona,
- Crer Dr. Navarro
- CrerDom Bosco
- Rbla. Mestre Pere Pou,
- Rbla. Isaac Peral
- Crer Ebre fins rotonda amb Miquel Martí i Pol
- Per carril bici es creua Crer Maria Aurèlia Capmany
- Via verda sentit Parc Hostal del Fum,**PUNT DE CONTROL**
- Canvi sentit (rotonda cementera) i tornada per via verda fins,
- Creuar **Crer Pompeu Fabra.....Inicia C. Cladellas**
- via verda (Per C Cortès)
- Crer Arquitecte Sert
- Crer Folch i Torres

(En color vermell s'indiquen els carrers en què inicien la pràctica cadascuna de les escoles, coincidint amb la ubicació dins del territori i donat que és un itinerari circular el punt de sortida coincideix amb el d'arribada)

Vinculació amb altres programes o actuacions

Programació Educació Viària, estudi de camins escolars i Pla Mou-te en Bici

Implementació

Fases i principals línies d'actuació

Prèviament a l'inici del curs escolar i per tant a les fases que conformen aquesta pràctica, l'Ajuntament de Palau-solità i Plegamans va incorporar un tercer monitor a la Unitat de mobilitat i Educació Viària, rebent formació de nivell I a l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya amb la intenció de consolidar un equip que garanteixi una resposta a la demanda que exigeix la comunitat educativa local.

Amb la incorporació d'un tercer vehicle cedit per Diputació de Barcelona, es va culminar el parc mòbil idoni per a la pràctica i difusió d'hàbits en la utilització de la bicicleta essent referent i exemple de mobilitat sostenible per als nois/ies del poble i en general per a tota la ciutadania Palauenca.

Des del Departament corresponent es van lliurar uniformitats ciclistes dissenyades per a la pràctica del patrutatge en bicicleta als tres efectius de la unitat i material necessari per al desenvolupament de les seves funcions com a Monitors d'Educació Viària.

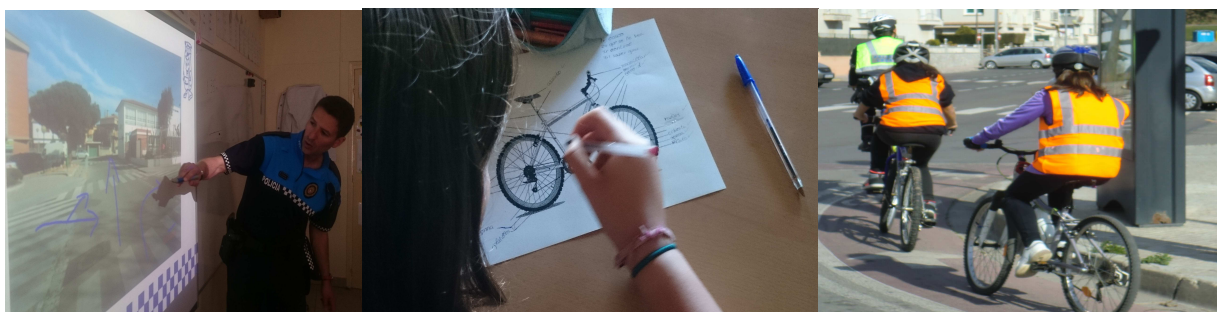
A l'hora de fer la pràctica, va ser imprescindible la col·laboració de la família que va haver d'implicar-se als efectes de proporcionar un casc de protecció homologat als seus fills/es, petició que es va fer mitjançant la difusió de l'articulat de la LSV que regula l'obligació de l'ús del casc a menors de 16 anys dins del municipi, i en conseqüència fent-los partíceps a la pràctica, en fase prèvia, a la posta en marxa de l'activitat.

Significar que com a mesures de protecció personal, s'incorporaren 40 armilles reflectants logotipades que van ser lliurades en préstec als participants a cada sortida de circulació, fent-los prendre consciència de la importància de ser vistos per la resta d'usuaris de la via, advertint-los de la nostra presència en el mateix escenari.

A l'hora de crear l'activitat es va fer una detecció de necessitats passant un test previ per valorar el coneixement inicial dels alumnes i posteriorment amb els resultats es van definir les línies de treball, metodologia i el contingut necessari. Es van aprofitar els recursos dels quals disposa la localitat com ara CARRIL BICI, ZONA 30 i VIA VERDA a l'hora de dissenyar l'àmbit de circulació de la pràctica.

Finalment es van iniciar contactes amb diferents Departaments municipals com ara Educació i Via pública fent de la pràctica un **projecte transversal**, un projecte **educatiu** que compta amb el compromís actiu de la comunitat educativa, un projecte **comunitari i participatiu** dirigit a un col·lectiu específic però ampli de nois/es d'entre 11 i 12 anys escolaritzats a Palau.

A l'hora de fer la pràctica es van destinar 2 hores a l'aula en què, de la mà dels monitors, els nois/es van rebre informació relativa a la normativa que en matèria de trànsit afecta directament a la bicicleta i els seus conductors, carril bici i zona 30, maniobres de gir i aturades, senyals dels Agents de l'autoritat, piràmide de senyals, revisió i conservació de la bicicleta.

La segona part de la pràctica va tenir lloc al carrer, una hora de circulació per la xarxa viària del poble alternant carril bici amb zones 30, via verda i vies convencionals on els alumnes acompanyats del tutor/a, els tres monitors i tres efectius de l'Agrupació de voluntaris de Protecció Civil de la localitat van assumir el rol de conductor, formant part de l'entorn viari i experimentant en primera persona els perills que poden derivar-se d'una negligència o un petit descuit.

Estudis tècnics:

El procés d'ampliació i modificació per millora -en alguns casos- de la xarxa viària al municipi ha hagut de basar part dels seus estudis en una idea més global havent d'escollar les necessitats que en matèria de mobilitat situen la bicicleta com el vehicle referent de la sostenibilitat - 0% d'emissions contaminants, promou l'exercici físic saludable i agilitza els desplaçaments -.

És per això que prèviament, des de diferents àrees de l'ajuntament es van iniciar accions dirigides a la creació del ja consolidat carril bici urbà , l'ampliació de la xarxa de via verda dins del territori , reordenació del trànsit en alguns casos i actualització de la senyalització.

Itineraris

Aquestes sortides tenen com a objectiu potenciar l'hàbit saludable de la circulació en bicicleta pels carrers de la localitat, el coneixement de l'entorn viari i evidentment la posta en pràctica de les sessions teòriques que han rebut en accions formatives prèvies a les sortides.

S'ha ideat un recorregut segur per via urbana, carril bici, zona 30 i via verda que passa per les instal·lacions dels centres escolars implicats i altres equipaments del municipi: Ajuntament, jutjats, Prefectura de Policia Local, centre d'atenció primària, etc.

L'itinerari té diverses parades - Punts de Control- per descansar i donar indicacions als nois/ies sobre la forma segura de circular i explicació sobre els recursos que en matèria de senyalització es van trobant al llarg de la sortida.

Actors que hi han intervingut

NOM	TIPUS	FASE EN LA QUAL INTERVÉ	TIPUS D'INTERVENCIÓ
Ajuntament	Administració Local	Totes	Oferiment Serveis
Departament Policia	Monitors Educació Viària	Estudi Projecte Teorica/Pràctica	Organitzatiu Presencial-docent
Escoles	Centre docent	Organitzativa i pràctica	Control i seguiment actiu
Família	Control parental	Teòrica i pràctica	Seguiment i Col.laboració
Alumnat	Participants actius	Teòrica i pràctica	Presencial i receptors

Recursos econòmics

Total d'euros per període

6500 € partida pressupostària Educació Viària per l'any 2014.

Resultats

Descripció dels productes assolits

Durant el curs 2014-2015, uns 360 alumnes de cinquè i sisè de primària han realitzat 15 sortides d'1 hora més 26 hores de teoria a classe, comptabilitzant un total de 41 hores. La col·laboració de les famílies ha estat clau a la pràctica en implicar-se al màxim amb els requisits que se'ls demanaven, donat que tots els alumnes han portat les seves bicicletes degudament revisades i cascs de seguretat

obligatori; Les escoles han habilitat espais d'estacionaments/custòdia per als vehicles a l'interior dels centres , gestionant la participació de professors acompanyant en bicicleta totes les sortides efectuades..

Avaluació

PRINCIPALS CONCLUSIONS

Punts forts de la pràctica

a) Respecte dels participants

- **S'ha introduït** els nois/es en el context de la seguretat viària d'una manera divertida, didàctica, pràctica i real.
- **S'ha incrementat** l'interès per aspectes de mobilitat segura i sostenible.
- **S'ha ofert** informació útil i actual per incrementar la seguretat viària.
- **S'ha millorat** el procés de presa de decisions en tasques relacionades amb l'ús de carrers i carreteres.
- **S'ha ajudat** a iniciar un procés de canvi d'actituds, sense caure en la influència dels factors externs, grupals o contextuals .(s'han treballat temes d'influencialitat)

b) Respecte del curs d'educació viària i de la pràctica emmarcada dins la programació

- **GLOBAL:**El curs escolar 2014-2015 ha tingut una afectació directa sobre 2.557 nois En aquest sentit els monitors d'aquesta unitat han ofert *formació teòrica* a 1.425 alumnes de tots els nivells, adaptant un any més el contingut de la matèria a les necessitats detectades. 341 alumnes de P5 i 1r han gaudit de les *funcions de teatre* dissenyades per professionals i dirigides específicament al món l'educació viària. Un total de 187 alumnes de 2n han participat durant els mesos de febrer i març a les cinc sessions del *CRASH TEST de Jané*. 249 alumnes de 4rt van *visitar la prefectura de policia* i finalment i de manera **ESPECÍFICA:**
- s'han realitzat un total de 15 sortides amb bicicleta en què 357 nois i noies de 5è i 6è han viscut l'experiència real de circular amb el seu primer vehicle assumint el rol de conductor en un escenari real compartit amb la resta d'usuaris de les vies.

c) Respecte de l'assoliment d'objectius

- S'ha notat un increment de nois/es que utilitzen la bicicleta com a mitjà de transport per efectuar els desplaçaments de casa-escola-casa.
- Segons dades oficials de l'últim anàlisi d'accidentalitat obtingut durant l'any 2014 i presentat pel Sotsinspector Cap accidental de la Policia Local tant a la Junta Local de Seguretat com al Consell Municipal de Seguretat Ciutadana, del 100% dels accidents ocorreguts a Palau , la bicicleta només s'ha vist involucrada en un 2,79%. A novembre de 2015 el percentatge és del 0,00%.

Punts dèbils de la pràctica

- Caldria disposar de més temps per poder valorar la pràctica a posteriori.
- Establir un debat entre els participants ja que en finalitzar la sortida la gran majoria dels alumnes tenen la necessitat d'expressar les seves sensacions, dubtes, etc..

Propostes de millora de la pràctica

- Repintat de carril bici.
- Proposar 1 hora més per a la realització de la pràctica quedant reestructurada amb 2 hores de teoria, 1 hora de circulació i 1 hora de reflexió final

Per a més informació

Persona de contacte	J.Gracia- M.A.Jimber	Càrrec	SotsInspector PL - Caporal PL
Ens	Ajuntament	Adreça electrònica	mobilitatev@palauplegamans.cat
Telèfon	938649696	Lloc web	mobilitatev@palauplegamans.cat
Adreça	Plaça de la Vila, 1.- Palau-solità i Plegamans		